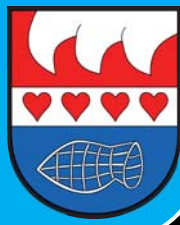

Brodík

**MĚSÍČNÍK
OBCE BOROVNICE**

PF
2017

*Lehké prožití vánočních svátků
a v nadcházejícím roce
hodně spokojenosti, pohody
a pevné zdraví
přeje*

obec Borovnice

SLOVO STAROSTKY

VÁŽENÍ A MILÍ SPOLUOBČANÉ,

rok utekl jako voda a opět tu máme období Vánoc.

27. listopadu jsme rozsvítili na návsích stromeček a doma první svíčku na adventním věnci. Než nastane Štědrý den, na který se těší nejvíce děti, bude chodit po zlobivých dětech čert a po těch hodných Mikuláš s andělem.

Vánoční svátky bychom měli prožít v klidu a s našimi nejbližšími.

Při této příležitosti bych chtěla poděkovat všem, kteří se podílejí na chodu obce.

Děkuji všem členům zastupitelstva, členům sociální, finanční a kontrolní komise za jejich celoroční obětavou práci. Děkuji i paní účetní Ing. Janě Buriánové za velmi pečlivou a svědomitou práci, kterou vykonává.

Touto cestou bych chtěla také poděkovat i panu PaedDr. Ladislavu Mičkovu za vydání knihy „Dějiny obce Borovnice“ a za krásné články, které publikujeme každý měsíc v časopise Brodík.

Velké poděkování patří paní Kaplanové a paní Kotrasové za svědomité vedení knihoven v Borovnici a v Přestavlkách. Děkuji také všem, kteří se starají o čistotu a zvelebení veřejných prostranství.

Také v nadcházejícím roce 2017 se budeme snažit řešit všechny problémy společnými silami, a jak nejlépe umíme.

Všem občanům obce Borovnice, Homole, Přestavlk a Rájce přeji hodně štěstí, lásky a osobní spokojenosti a především pevné zdraví po celý nový rok 2017.

*Soňa Rojková,
starostka obce*

ADVENT A VÁNOCE

Nejdůležitější svátky v roce souvisejí s křesťanstvím a připomínají věřícím život Ježíše Krista. Rok křesťanů začínal adventem – obdobím před Vánocemi. Vánoce byly pak oslavou narození Ježíška, který měl spasit lidstvo. Vánoční svátky jsou dodnes jednou z nejoblíbenějších částí roku.

Prinášíme část textu, který před více než deseti lety napsala **Mgr. Iveta Vašátková** pro učební pomůcku určenou

základním školám. Výukové DVD, které se jmenuje **Český rok v proměnách a slavnostech**, mají k dispozici v několika stovkách základních škol. Se svolením autorky zveřejňujeme pasáže věnované období adventu a vánočních svátků. I když se jedná o text určený žákům 5. a 6. ročníku základní školy, věříme, že čtenářům Brodíku udělá radost

VÁNOCE

Prvním obdobím, kterému se budeme věnovat, je období Vánoc. Jak jsme si už řekli, je to svátek, připomínající narození Ježíška.

Ježíšek se prý narodil v chlévě ve městě Betlémě a byl vložen do Jesliček. Příběh o Jezulátku, které svým dechem zahřívají vůl a osel a kterému se lidé chodí klanět, určitě všichni známe z vánočních koled.

Tato událost je oblíbeným námětem děl mnoha slavných umělců. Zobrazuje ji ale i lidové umění. Asi nejznámější jsou betlémy, lidové vánoční jesličky, sestavené z doma vyrobených figurek. České betlémy jsou vyhlášené a obdivované po celém světě.

Vánoce se pojily s mnoha zvyky. Některé z nich, například zdobení stromku, se zachovaly dodnes. Vánočním svátkům předchází období adventu. Trvá čtyři týdny před Štědrým dnem – 24. prosincem. Je to čas rozjímání a očekávání příchodu Ježíška. Od 19. století symbolizuje advent **adventní věnec**. Nese čtyři svíce. Každou adventní neděli se jedna zapálí. Za dlouhých zimních večerů se lidé scházeli vždy v jednom stavení a při předení nebo draní peří si vyprávěli pohádky a pověsti. Mluvíme o **prástkách a dračkách**.

Už v předvánočním období se objevovala řada zvyků. Čtvrtého prosince je svátek svaté Barbory. Večer před jejím svátkem chodívaly po vesnici bílé zahalené ženy. Hodným dětem rozdávaly sladkosti a dárky, zlobivým hrozily metličkou. Říkalo se jim **barborky**, stejně jako třešňovým větvičkám, které se řezaly na svátek svaté Barbory a do Vánoc se nechávaly ve váze rozkvést.

Dodnes se slaví **svátek svatého Mikuláše**. Připadá na šestý prosinec. Biskup Mikuláš byl prý za svého života moudrý a šedřý. Podle lidové tradice sestupuje pátého prosince večer z nebe na zem, aby obdaroval hodné děti.

V našich zemích Mikuláše provází čert a anděl. Dřív se ale místy konaly celé mikulášské průvody veselých masek. Mikuláš měl biskupskou berlu, dlouhé bílé vousy a na hlavě vysokou čepici, které se říká biskupská mitra. Zkoušel děti, zda se umí správně modlit.

Anděl dával hodným dětem dárky a zlobivým proutky. Držel na řetězu čerta, který děti strašil vidlemi, řetězem a metlou.

V minulosti se konaly i mikulášské trhy. Byly na nich k dostání třeba levné hračky nebo marcipánové figurky.

Také třináctého prosince, na svatou Lucii, obcházely domácnosti masky. Byly to **lucky**. Kontrolovaly hospodyně, jak má uklizeno. Pak od ní dostaly dárky.

Vánoční období vrcholí 25. prosince **Božím hodem vánočním**, údajným dnem narození Ježíška.

Nejkrásnější část svátků, **Štědrý den**, připadá ale už na 24. prosince. Štědrý den je proto označován jako předvečer slavnosti. Byl to den půstu – až do večera se nemělo jíst. Za dodržení půstu rodiče dětem slibovali, že uvidí zlaté prasátko. Půst končil s východem první hvězdy. Tehdy zasedla celá rodina k prostřenému stolu. Nejprve se všichni pomodlili, pak se pustili do jídla. Večeře byla bohatá. Podle pověry se museli všichni nasytit a ještě mělo něco zbýt, aby nebyla nouze v příštím roce. Část pokrmů se dávala domácím zvířatům ke kořenům ovocných stromů a také do studny.

Tato oběť byla přáním zdaru a úrody v příštím roce. K tradičním vánočním jídlům patří třeba vánočka, hubník, kuba nebo muzika.

Se Štědrým dnem souvisela nadílka a koleda. Děti chodily po vsi a zpívaly vánoční písně. Za to dostávaly ovoce a sladkosti. Darování nějaké drobnosti bylo symbolem a poděkováním Bohu za nejkrásnější dar lidstvu – Ježíška.

Domácnost zdobil **betlém**. Tradice stromění vánočních stromků se k nám do-stala až v 19. století. Pochází z Německa.

Na venkov tento zvyk ale pronikal pomalu. Ve většině domácností pak měli stromek i betlém. Stromky se zdobily ovocem, sladkostmi a jednoduchými, doma vyrobenými ozdobami. Také dárky byly často dílem členů rodiny. Pracovalo se s jednoduchým těstem, dřevem, papírem nebo kousky látky. Krásné jsou třeba šité látkové panenky, vyřezávané a malované hračky nebo panenky z kukuřičného šustí. Nezáleželo na bohatství nadílky. Vánoce byly především svátkem spojujícím rodinu, kouzelným a posvátným časem tajemství.

Štědrý den byl navíc dnem magickým. Prý se hodí pro řadu obřadů, hlavně pro předpovídání budoucnosti. Proto se vyvinuly různé zvyky, například lití olova, rozkrajování jablek nebo pouštění svíček po vodě. Také vánoční přání, která si lidé posílají od 19. století, jsou jakýmsi magickým zařikáváním blízkých, aby se jim v příštím roce dobře vedlo.

Vánoce byly tedy spojeny i s kouzlením a věštěním. To zajímalo hlavně hospodáře a hospodyně. Mohli totiž věstít, jaká bude úroda. Svobodné dívky zase mohly ve vodní hladině spatřit obraz svého nastávajícího.

31. prosince má svátek **svatý Silvestr** a končí kalendářní rok. Lidé chodili do kostela, aby poděkovali Bohu za vše dobré v uplynulém roce. Příchod nového roku provázelo veselí a radovánky. Až koncem 19. století se rozšířilo posílání **novoročních přání** – novoročenek, někdy veselých, někdy umělecky ztvárněných. Období vánočních svátků končilo dnem **Tři králů**, šestého ledna. Byl to poslední den vhodný pro koledu a čas jedné z nejoblíbenějších lidových oslav. Vypráví se, že malého Ježíška přišli do Betléma uctívat tři králové – mudrci z východu. Na vesnicích tři chlapi převlečení za krále Kašpara, Melichara a Baltazara obcházeli chalupy. Se zpěvem a modlitbou vykuřovali každý dům kadidlem a vykropovali ho svěcenou vodou. Nad rám dveří pak křídou napsali písmena K, M a B a mezi ně nakreslili křížky. Připojili i datum. Od hospodyně pak dostali výslužku.

Na Tři krále se obvykle uklízela vánoční výzdoba. V některých krajích se ale nechávala až do 2. února, **do Hromnic**.

V kostele se světily svíčky, zvané Hromničky. Po celý rok měly ochraňovat dům před hromy a blesky.

Dnes travíme čas Vánoc jinak než naši předkové. Přesto jsou Vánoce stále krásným svátkem, zapsaným v srdcích všech lidí.

Mgr. Iveta Vašátková

Z HISTORIE

Z DÍLA KRONIKÁŘE A HISTORIKA VĚNCESLAVA JINDRÁSKA

3. ČÁST: MLÝN V BOROVNICI V LETECH 1651 – 1751

Předkládáme Vám další ukázkou z kronikářského díla pana Věnceslava Jindráska ze Svídnice. Kronikář se ve druhém svazku své rozsáhlé práce zabývá mlýnem v Borovnici (čp. 36) a osudy jeho držitelů.

Jak jsme již dříve uvedli, autor pracoval s matrikami a nejrozumnějšími prameny úřední povahy, dnes těžko dostupnými. Jindráskovo rozsáhlé dílo je cenným pramenem jak pro regionální historiky, tak pro amatérské i profesionální genealogy. V prvním svazku (450 stran strojopisu) nacházíme velké množství informací o minulosti obce Svídnice, jsou tu podrobně zpracovány dějiny jednotlivých usedlostí (tj. čísel popisných). Totéž pan Jindrásek vytvořil i pro Suchou Rybnou. Druhý díl Jindráskovy vědecké pozůstalosti (563 stran) obsahuje dílčí studie týkající se dějin Kostelce nad Orlicí a kosteleckého panství. Opět tu najdeme přehled dějin řady usedlostí, tentokrát z obou Lhot, Krchlebs, Chlen. **My se ovšem věnujeme pouze Borovnici. A mlýn je poslední z borovnických nemovitostí, kterou se pan Jindrásek zabýval.** O mlýnu se píše na s. 139 až 149. Jak již bylo uvedeno v říjnovém čísle Brodík, historické studie Věnceslava Jindráska jsou uloženy v rychnovském okresním archivu – **HISTORICKÉ STUDIE PANA VĚNCESLAVA JINDRÁSKA ZE SVÍDNICE** (SOKA Rychnov n. Kn., kat. č. 145, sign. C-0101/1, 2).

MLÝN V BOROVNICI Č. D. 36

Podle soupis osob podle víry z r. 1651 byl v Borovnici mlynář **Jan Procházka** 26letý a jeho žena Mandalena 38letá.

Další mlynář **Jiří Bzoněk** křtil s manželkou Annou r. 1666 syna Matěje a r. 1677 Víta. V matrice nepodchycený syn Václav se r. 1684 oženil s Lidmilou, dcerou Václava Růžičky.

Mlynář platil podle urbáře z r. 1696 nájmu svatojánského 23 fr. (zlatých) 20 xr. (krejcarů) a o Vánocích také tolik, a za krmného vepře 2 fr. 20 xr. Podle katastru z r. 1713 platil ze řemesla ročně 45 zl. rýnských. Tehdy byl mlynářem **Jan Dvořák**. Jeho syn Jan Dvořáček křtil s manželkou Annou tyto děti:

1718 nar. Josef byl asi mlynářem v Malé Lhotě.

1720 nar. Jan si r. 1743 vzal Dorotu dceru Jiřího Stehlíka a Anny z Horek. Byl sklenářem ve Velké Lhotě.

1723 nar. Matěj byl nástupcem otce.

Mlynář **Matěj Dvořáček** držel také panskou chalupu s pozemky. Svědčí o tom následující zápis:

Dnes níže psaného datum jest ode mne Marie Anny svaté římské říše hraběnky z Rogendorfu, rozené hraběnky Zárubovy, svobodné paní z Hustiřan, dědičné paní panství borovnického, chalupa se stodolou, ode dřeva nad dolním rybníkem při vsi Borovnici „na stráni“ jmenující vystavěná, se vším k ní od starodávna patřícím příslušenstvím, s polmi vornými pod rybníkem Perlovcem tak řečeným ležícím, kterých pod osm korců se vynachází, a to za sumu 250 zlatých rejnských, počítaje každý po 60 krejcarech hotových peněz složených, Matějovi Dvořáčkovi, mému poddanému, jakož i také jeho budoucím dědicům, dědičně zaprodána, a to s následujícími vejminkami a punkty (*tj. s podmínkami a body*):

1. Povinnost jeho Matěje Dvořáčka bude z té chalupy každoročně nájmu aneb ouroku do důchodu mého borovnického složit 1 zlatý 10 krejcarů.
2. Kdybykoliv v té chalupě pozůstával, nápodobně za robotu dáti musí 1 zl. 10 kr.
3. Oukoru z té role při tejš (*téže*) chalupě pod 8 korců se vynacházející, z jednoho každého korce po 15 zlatých každoročně při sv. Havle platiti a do důchodu odvést povinen bude 2 zl.
4. Při týž chalupě všechnu správu sám na svůj krejcar ihned od dnešního data povinen dáti bude. (*Matěj Dvořáček měl za povinnost udržet chalupu na své náklady*).
5. Žádné podezřelé lidi dle skrze císařsko královské patenty nařízení přenocovati ani přechovávatí nemá.
6. Slovem ve všem se tak poslušně chovat má, jak na jednoho každého věrného poddaného člověka přísluší.
7. Jestliže by on Matěj Dvořáček (aneb jeho dědicové) přes čas tu chalupu více držeti, anobrž takovou prodati chtěl, tehdy vrchnosti milostivá v koupi přednost sobě pozůstavuje. (*Vrchnost měla na chalupu předkupní právo*).
8. Kdyby se jmenovaný Matěj Dvořáček aneb budoucí jeho dědicové při tejš chalupě něco zlepšili, že vejše šacovaná by bejti mohla, pročez bude on zase tu vůli mít, však ale po dobrým vyšetření a uznání, o tolik víc chalupa zlepšená, a nic více drážejc takovou šacovati. (*Slovo **šacovati** bylo je v listině užito ve významu provést úřední odhad*).
9. Jakož i také a posledně, kdyby on Matěj Dvořáček chalupu zkasíroval, aneb naproti tomu v ní žádného nájemníka neměl, přece jen zpředu vysazený ourok a za robotu, jenž jest 2 zl. 20 kr. platiti povinen bude a musí. Však ale bez vůle milostivé vrchnosti takovou chalupu kasírovati se opovážit nemá. (*Pokud by si mlynář chtěl chalupu ponechat pro svou potřebu nebo v ní neměl nájemníka, musí z ní stejně platit daň 2 zl. 20 kr.*).

Pro lepší toho bezpečnost jest tento list prodejný ve dva stejný exempláře vyhotovený a podpisem vlastní ruky mé, též i přitisknutím mé hraběcí pečeti, podepsaný.

Stalo se na zámku mém borovnickém dne 31. augusti 1751.
Marie Anna hraběnka z Rogendorfu, roz. hrab. Zárubová.

Poznámka:

Potřebné vysvětlivky jsou v závorkách a vtištěné kurzivou. Článek věnovaný mlýnu musel být přesto vzhledem ke značnému rozsahu Jindráskova textu rozdělen do dvou částí. Dokončení tedy vyjde v lednovém čísle Brodíku.

Připravil: PaedDr. Ladislav Miček

ZPRÁVY OBECNÍHO ÚŘADU

UPOZORNĚNÍ OBČANŮM

KOSTEL NA HOMOLI

Mše v kostele Panny Marie Bolestné na Homoli se koná dne

26. 12. 2016 od 14:30 hod.

HŘBITOV - Upozornění pro návštěvníky

Brány hřbitova jsou **v zimním období otevřeny od 8:00 do 16:00 hodin,**

na hřbitov je zakázáno vodit psy.

Prosíme návštěvníky hřbitova o třídění odpadu do umístěných popsanych nádob.

Děkujeme

Posledním úředním dnem pro občany bude v tomto roce středa 28. prosince, úřední hodiny zůstanou stejné, tj. 9 – 12 hod. a 14 – 17 hod.

INFORMACE PRO OBČANY

SOUHRN USNESENÍ Z VEŘEJNÉHO ZASEDÁNÍ Č. 8/2016 KONANÉHO DNE 16. 11. 2016 V PŘESTAVLKÁCH

Zastupitelstvo obce Borovnice projednalo na veřejném zasedání jednotlivé body programu s tímto výsledkem:

Zastupitelstvo obce schválilo:

- zapisovatelem p. Libora Provazníka a ověřovateli p. Lukáše Bečičku a p. Milošlavy Jirše
- plán inventarizace majetku a závazků obce Borovnice k 31. 12. 2016 a inventarizační komisi v tomto složení: Předseda Olga Bečičková, Členové: Leoš Matěj, Soňa Rojčková, Jaroslav Lédr, Miloš Tschöpl, Jana Buriánová
- žádost z dotačního programu Královéhradeckého kraje – 17POV01 „Obnova a údržba venkovské zástavby a občanské vybavenosti“
- záměr odkoupení části pozemku u vodárny v Přestavlkách od POLI Přestavlký a.s.
- kupní smlouvu s Ivetou Zálahovou, Borovnice 73, 517 41 Kostelec nad Orlicí na prodej parcely 69/83 v k.ú. Borovnice u Potštejna o výměře 22 m² za cenu 35 Kč za m². Za podmínky, že kupující Iveta Zálahová uhradí při podpisu smlouvy 1 000 Kč za právní služby, které obec vynaložila za revizi vlastní smlouvy předloženou kupující
- žádost o odkoupení obecních pozemků p.č. KN 260/9, st. 127/4, 260/8, 366/3 v k.ú. Borovnice u Potštejna, kterou podal ZOPOS Přestavlký a.s., 517 41 Kostelec n. Or.
- příspěvek ve výši 3 000 Kč ve formě daru na činnost dětského oddílu stolního tenisu TTC Lhoty u Potštejna
- pro rok 2016 kronikářku Ing. Janu Buriánovou
- příspěvek na didaktické pomůcky a hry pro MŠ Chleny, Lhoty u Potštejna a Skořenice a to ve výši 500 Kč za každé dítě z obce Borovnice, které jednotlivé MŠ navštěvují
- žádost obce Lhoty u Potštejna na odkoupení pozemku p. č. 3378 v k.ú. Borovnice u Potštejna
- „Smlouvu o sdružení prostředků na společnou jednotku požární ochrany“ s obcí Lhoty u Potštejna

Zastupitelstvo obce Borovnice pověřuje:

- starostku obce uzavřením schválených smluv a přípravou smluv k odsouhlaseným žádostem

Zastupitelstvo obce Borovnice bere na vědomí:

- výsledky zasedání finančního výboru

Dne 22. 11. 2016

*Lukáš Bečička, ověřovatel, Miloslav Jireš, ověřovatel
Ing. Libor Provazník, zapisovatel, Soňa Rojková, starostka*

POZVÁNKA NA VEŘEJNÉ ZASEDÁNÍ

Zastupitelstvo obce Borovnice srdečně zve všechny občany obce na veřejné zasedání, které se koná **v úterý dne 13. prosince 2016 od 18.00 hodin** ve společenské místnosti obecního úřadu v Přestavlkách.

Pozvánka s programem jednání bude vyvěšena na úředních deskách týden před zasedáním.

Všichni jste zváni.

ZPRAVODAJ BRODÍK

„Brodík“ měsíční zpravodaj obce Borovnice

Redakční rada: Zastupitelstvo obce Borovnice

Zpravodajské a informační příspěvky od občanů do „Brodíku“

e-mail: **brodik@borovnice.info**

Příspěvek je možno vhodit do schránky na budově obecního úřadu v Přestavlkách.

Uzávěrka vždy k poslednímu dni daného měsíce

Distribuce do všech domácností v obci Borovnice zdarma.

VYDAVATEL

Obec Borovnice, Přestavky 1, 517 41 Kostelec nad Orlicí

tel.: 494 547 102, 734 559 876, www.borovnice.info,

e-mail: obec@borovnice.info, č.ú.: 124 007 1339/0800

KNIHOVNA V BOROVNICI

KNIHOVNA V BOROVNICI BUDE OTEVŘENA OD 15. LISTOPADU DO KONCE BŘEZNA

KAŽDÉ ÚTERÝ OD 14.00 DO 16.00 hodin.

BESEDA V BOROVNICKÉ KNIHOVNĚ

Setkání se spisovatelem PaedDr. Ladislavem Mičkem v naší knihovně proběhlo v milé, přátelské atmosféře. Pan Miček všechny zaujal zajímavým vyprávěním o postavách svých knih, o těch vymyšlených i skutečných. Připomněl nám některá historická místa, která v jeho knihách poznáváme.

Seznámil nás s velmi složitou problematikou od napsání knihy až po dobu, kdy si ji můžeme zakoupit v knihkupectví. Všechny knihy Ladislava Mička jsou pěkné, zajímavé, ale dovolu mi, abych vyjádřila svůj obdiv ke knize Dějiny obce Borovnice. Tam je o naší obci snad všechno, co potřebujeme vědět, a nezapomnělo se ani na chalupáře.

Musím se přiznat, že jsem měla trochu obavu z besedy s panem Mičkem v naší malé knihovně, protože jsem měla tu čest účastnit se prezentace jeho nejnovější knihy na zámku v Doudlebských n. Orlicích v zrcadlovém sále, který byl plný návštěvníků. Všechno dobře dopadlo a dodnes mě hřejí milá slova: „Ještě jsem snad nikdy nebyl v tak malé knihovně, kde by bylo tolik lidí.“

Tímto bych chtěla poděkovat všem účastníkům a doufám, že byli spokojeni.

Na závěr bych chtěla všem popřát pokojné Vánoce, abyste jste si v roce 2017 našli vše, co potřebujete ke štěstí.

Nezapomeňte, že knihovna neslouží jenom k vypůjčování knih, ale je to místo k setkávání lidí. Přijďte si popovídat, zavzpomínat, předat různé zkušenosti, a také se poučit. Budete všichni srdečně vítáni.

Božena Kaplanová, knihovnice

KNIHA KRÁSNÝ VÁNOČNÍ DÁREK

SVOZOVÝ PLÁN ODPADU NA ROK 2017 PRO OBEC:

BOROVNICE

DRUH ODPADU		ČETNOST SVOZŮ ZA ROK	SVOZOVÝ DEN	ČÍSLO TÝDNE
SMĚSNÝ KOMUNÁLNÍ ODPAD vystaveno od 5:00 do 24:00		26x	Pátek 1x za 14 dní	1,3,5,7,9,11,13,15,17,19, 21,23,25,27,29,31,33,35, 37,39,41,43,45,47,49,51
PLAST a TETRAPACK		Termín dle objednání OÚ		
PAPÍR		13x	Úterý	2,6,10,14,18,22,26,30,34, 38,42,46,50
SKLO	BÍLÉ	4x	Středa	8,21,34,47
	BAREVNÉ	4x	Středa	8,21,34,47
BIO		Neprovádí se		
MOBILNÍ SVOZ "N" ODPADU		Neprovádí se		

NÁDOBY OZNÁČENÉ DO 31.3.2017

EKOLA České Libchavy

Marius Pedersen Group

Telefon: 465 461 500

LÉKAŘSKÁ POHOTOVOST

ROZPIS SLUŽEB STOMATOLOGICKÉ LÉKAŘSKÉ SLUŽBY PRVNÍ POMOCI OKRESU RYCHNOV NAD KNĚŽNOU

ORDINAČNÍ HODINY: sobota, neděle, svátek 08:00–12:00 hodin

3. 12.	MDDr. Motýčka Martin	Komenského 44, Rychnov nad Kněžnou 775 224 093
4. 12.	MUDr. Nentvichová Eva	K. Michla 942, Dobruška 494 623 775
10. 12.	MDDr. Olivíková Petra	Záhumenská 445, České Meziříčí 734 324 600
11. 12.	MDDr. Pavlová Simona	Zdravotní středisko Rokytnice v Orlických horách 494 595 292
17. 12.	MUDr. Plšková Ivona	Svatohavelská 266, Rychnov nad Kněžnou 494 534 841
18. 12.	MUDr. Podolská Jana	Poliklinika, Mírové nám. 88, Týniště nad Orlicí 494 371 783
24. 12.	MUDr. Pokorná Jaroslava	Poliklinika Rychnov nad Kněžnou 494 515 697
25. 12.	MUDr. Pokorná Věra	J. Pitry 448, Opočno 494 667 628
26. 12.	MUDr. Příbylová Marta	Komenského 209, Častolovice 494 322 706
31. 12.	MUDr. Ptačovská Eva	Masarykova 729, Kostelec nad Orlicí 603 933 466
1. 1. 2017	MUDr Seidlová Zdenka	Skuhrov nad Bělou 17 494 598 205

LÉKAŘSKÁ POHOTOVOSTNÍ SLUŽBA V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI

Informace pro dospělé i děti na celém území kraje tel.: 841 155 155

FARMÁŘSKÉ TRHY 2016

ZÁMEK DOUDLEBY NAD ORLÍ

neděle od 10.00 do 15.00 hodin

Letošní trhy nabídnou široký sortiment produktů, výrobků a zboží přímo od výrobců, řemeslníků a farmářů.

Těšit se můžete na pečivo, ovoce a zeleninu, mléčné i masné výrobky, koření, masti, košíky a řadu dalších dobrot, užitečnosti a šikovnosti.

Jednou za měsíc vždy v neděli.

18. prosince (vánoční jarmark).

Přehled akcí a událostí pravidelně aktualizujeme
i v oficiálním zámeckém kalendáři.

e-mail: info@zamek-doudleby.cz, web: www.zamek-doudleby.cz

VČELAŘI

Milí přátelé - čtenáři Brodíku,

jak jsme již předdeslali v listopadovém čísle, budeme se dnes věnovat potravinám z medu.

1) Medocukrové pečivo je nejznámější a nejrozšířenější. Nyní před Vánocemi je tento produkt obzvlášť aktuální.

Postupy výroby se krajově a výrobně liší. Jen na okraj uvedu dva z nich.

Medové perníčky bez cukru jsou vhodné pro oslabenou slinivku (naše republika je na prvním místě ve světě v rakovině slinivky).

Ingredience: 75 g celozrnné špaldové jemné mouky BIO + 10 g na vyvalování, 25 g žitné celozrnné jemné mouky, 60 g vlašských ořechů, 70 g tekutého medu (např. akátového), 1 žloutek + 1 polévková lžíce bílku, 1 lžíce kvalitního panenského oleje,

1 lžíce perníkového koření (hotové, bez kypřicího prášku), nebo směs mletého koření (skořice, koriandr, hřebíček, badyán, anýz, fenykl), 5 kapek pomerančového arom. oleje „Just“, 10g suš. sojového nápoje s příchutí vanilky (nemusí být, lze nahradit moukou), rozšlehané vejce na potřeni

Postup: Těsto začneme zpracovávat nejdříve nožem. Jestliže se lepí, poprášíme je sušeným sojovým nápojem nebo popř. zapracujeme ještě asi tak 10–15g mouky, ale jenom tolik, aby těsto bylo tvárné. **Hodně záleží na suchosti mouky.** Těsto nedáváme do chladu, ale můžeme je hned vyválet asi na tloušťku 3 mm a vypichovat tvary. Perníčky potíráme rozšlehaným vejcem a zdobíme mandlemi nebo oříšky. Pečeme při **200 °C** nejdříve tak **6–7 minut** a pak troubu úplně zmírníme a za hlídání dopečeme ještě **3–5 minut**. Lze slepit marmeládou, či čokoládou.

Medovo-rumové perníčky (vyrábí a také zdobí moje odběratelka medu rodem z Kostelce bydlící v Ostravě).

Ingredience: 4 celá vejce, 12 lžic tekutého medu, 5 lžic rozešlehaného másla, 1 lžíce rumu, 350g moučkového cukru, 2 prášky do perníku, 1 kg hladké mouky, 1 lžička perníkového koření, kakao.

Postup: Smícháme tekuté ingredience (vejce, med, máslo, rum), potom zašleháme do směsi cukr s kořením a práškem do perníku, nakonec přidáme mouku s kakaem a těsto pořádně propracujeme. Těsto nemusí odpočívat - vyválíme asi na 3 mm a pečeme na 180°cca 6 min (troubu otevřít nejdříve po 5 minutách). Potíráme ještě horké rozšlehaným vejcem.

Máme-li dostatek fantazie, můžeme si vyrobit i perníkový betlém.

Velmi zdařilé výrobky byly k vidění na výstavě Zahrada východních Čech v Častolovicích, kde mimo jiné vystavovaly Marie Dalecká a Kateřina Zavacká ze základní organizace Záměl. Jemná práce...

2) Medová placka z kynutého těsta

Postup: 1/2 kostky droždí rozdrobíme do mísy a zalijeme 150ml vlažné vody. Přidáme 250g hladké mouky a 1 lžičku soli. Zpracujeme těsto a necháme 30 minut v teple kynout. Těsto rozválíme na plech a necháme ještě 10-20 minut kynout. Rozpusťme lžici medu a 50g másla. Do těsta vytlačíme prsty malé důlky, potom ho potřeme směsí rozpuštěného másla a medu. Nakonec koláč posypeme nasekanými mandlemi a upečeme do zlatova. Horkovzdušná trouba: 200 °C. Doba pečení: 10-15 minut.

Existuje množství placek a řezů, ale v některých je celá řada podle mne nevhodných doplňků, jako množství cukru, margaríny atd. **Máslo je chuťově nenahraditelné!**

3) Kombinace medu a různých masných pokrmů představuje další variantu využití. Například kachna na medu. Osobně ji mám radši s knedlíky a zelím (klasická chuť).

4) S medem se také vyrábí celá řada bylinných sirupů jež příznivě působí na organismus.

Kombinace medu a cibule při onemocnění dýchacích cest je většinou jistě známa.

Dále je možno **med přidávat v kombinaci s hřebíčkem a skořicí případně citronem** do alkoholických nápojů (slivovice, kalvados a pod.), kdy po 14 dnech vznikne příjemná chuť podobná Becherovce (občas dělám).

Pozor! Puding z kukuřičného škrobu s medem je nevhodnou kombinací - řídne! Samozřejmě je nejvhodnější používat med ke snídani na chléb s máslem. Zde je vhodný a zdravější pastovaný - světlý, který se dobře roztírá, ale neteče. Nebojte se jej dát i do čaje (krátkodobé přehřátí mu neškodí).

Med se používal do nápojů a potravin do poloviny 17 století. Potom byl nahrazen cukrem a vznikla řada civilizačních chorob...

Pokud někdo z čtenářů bude mít zájem, zašlu návod a upřesnění – e-mail:

vcelar.jiri@seznam.cz

V předvánočním čase přeji příjemný advent i za základní organizaci včelařů ve Chlenech.

*Jiří Suchánek,
předseda ZO Chleny*

ZAHRÁDKÁŘI

V prosinci nastává pravý **vegetační klid i pro ovocné dřeviny**, které v tomto období odpočívají. Tehdy, i když na zahrádce neleží sníh, není ani zmrzlá půda, a někdy prosvítá i sluníčko, přináší tento měsíc majitelům zahrádek a ostatním pěstitelům více času než kdykoli jindy během roku již proto, že se už po šestnácté hodině začíná šerit a ráno se rozednívá relativně později.

Většina prací na zahrádce je již hotová a blížící se zimu prozrazují i některé druhy ptactva. I my toto období můžeme využít pro zmírnění naší stálé pracovní aktivity a po celé přicházející období rozjímat a připravovat plány, co příští rok na zahradách vylepšíme, opravíme a přesadíme k obrazu svému, abychom si připravili účelné a příjemné prostředí, kde zase budeme v příštím roce trávit dlouhý čas.

Mimo **odstranění mumifikovaných a jinak poškozených plodů** můžeme podle přízně počasí začít **oškrabávat starou borku (kůru) z kmenů**. Všechny oškrabané části raději spálíme.

Stále je také **vhodná doba pro kácení dřevin** a větších keřových porostů.

V tomto období již **neprovádíme výsadbu stromků**. **Výjimku tvoří maliniky**, pro které nastala příznivá doba již v pozdním podzimu. Při sázení dáváme pozor, aby se nevylomily pupeny u kořenů. Celý další vývoj rostlin totiž závisí na tom, zda tyto pupeny vyraší. Maliník ihned po výsadbě seřízneme. Tímto řezem se podnítí pupeny u kořenů k tomu, aby na jaře dobře vyrašily a vytvořily nové výhony. Také bychom neměli zapomenout, zvláště u mladých stromků, provést ochranu kmínků proti okusu zvěří.

O česneku jsme se již zmiňovali v předcházejících číslech Brodíku. Za teplejšího počasí **je možné jeho výsadbu prodlužovat až do prosincových dnů**. Podmínkou ovšem je, že půda bude vhodná k vysázení – tzn. ne příliš mokrá nebo dokonce promrzlá. Nebojíme se stroužky sázet do hloubky více než 10 cm.

Ovocné dřeviny potřebují ke svému optimálnímu vývoji také odpovídající **přísun organických hnojiv**. K tomu používáme hotový nebo částečně vyzrálý **kompost**, lze užít i **rybníční bahno**. Používá se také vyzrálý **chlévký hnůj**, který zapravíme do povrchové vrstvy. Musíme však dát pozor na poškození kořenů. Takto se nejlépe postaráme o zdroj postupného přísunu živin. Zlepšujeme tím fyzikální vlastnosti půdy. **Přihnojení umělými hnojivy ponecháme až na jaro**.

Pěstitelé a milovníci květin jistě nezapomněli včas **vyrýt hlízy** jiřin, mečíků a podobných cibulovin. Tyto **hlízy** bychom měli **důkladně očistit**. Poškozené hlízy je nutné vyřadit. Nikdy je nesmíme uskladňovat společně se zdravými, protože ty by se tím nakazily. Je možné je i namořit, tj. desinfikovat. Nejjednodušší je hlízy poprášit vhodným prostředkem dle návodu výrobce. Lze použít i chlorové nebo prachové vápno. Hlízy vyžadují pro přezimování sušší, dobře větratelné místo s teplotou cca 5 až 10 °C. Hlízy by během uskladnění neměla napadnout plíseň, na to je třeba dát pozor.

Na zahradách jistě každý již začal s vyhrabáváním listí, které je nejlépe použít **do kompostu**.

Před příchodem mrazů si rovněž zkontrolujeme **uskladnění přípravků na ochranu rostlin**. **Tekuté a gelové přípravky nesmí zmrznout, sypké nesmí zvlhnout**.

Během prosince si můžeme **nařezat** i potřebné **rouby** pro jarní přeroubování ovocných stromů, ovocných stromů, především peckovin (třešně, višně). Na jádroviny je ještě čas. Jako rouby se hodí pouze jednoleté výhony odebrané nejlépe od jižní strany. Řezeme je za bezmrazého počasí, výjimečně za slabého mrazu. Stará pranostika uvádí, že by se rouby měly odebírat až po té, co alespoň nějaký mrazík přešel ve vegetaci na stromě. Tzv. „vlky“ ovšem jako rouby používat nesmíme.

Nezapomeňme na začátku prosince, **na Barborku, nařezat plodné větvičky**, nejlépe **z třešní či višní**. Do Vánoc nám při pokojové teplotě spolehlivě vykvetou.

Začal advent. Tradice vytváření **adventních věnců**, do nichž se umísťují 4 svíčky, které se postupně zapalují, k nám přišla v 19. století z Německa. Svíčky symbolizují čtyři tisíciletí, která uplynula od stvoření svět až k narození Mesiáše.

Naši zahrádkáři

Vám všem k blížícím se vánočním svátkům přeji poklidné, spokojené a šťastné Vánoce, pod stromečkem všem taková překvapení, která Vám a Vaším dětem a blízkým přinesou radost a potěšení. Především pak do dalšího nastupujícího roku přátelskou pohodu a pevné zdraví.

*Za Český zahrádkářský svaz
František Břečťan*

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

ŽIVOTNÍ JUBILEA

V měsíci **prosinci** oslaví významné životní jubileum

75 let
paní Milada Tmějová
z Rájce,

91 let
pan Antonis Georgiou
z Borovnice - Homole.

*Oslavenci přejeme především
pevné zdraví a hodně štěstí.
sociální komise*

POČASÍ U NÁS

Jedná se o amatérskou meteostanici umístěnou na objektu rodinného domu č. p. 5 v obci Rájec. Meteostanice je v provozu od konce roku 2011.

LISTOPAD 2016

Průměrná teplota za měsíc:	3,8°C
Vlhkost:	87%
Minimální teplota za měsíc:	-7,6°C
Vlhkost:	65%
Maximální teplota za měsíc:	13,7°C
Vlhkost:	95%
Průměrná rychlost větru:	1,7 m/s (1 m/s = 3,6 km/h)
Měsíční srážky: déšť	46 mm

počet dní:	14 dní
sněhová pokrývka dní:	4 dny
výška sněhu za období max.:	5 cm

Počasí ve dnech v měsíci:

Chladné dny (<10°C)	25 dní
Mrazivé dny (<0°C)	11 dní
přízemní mráz (<0°C)	12 dní
letní dny (>25°C)	0 dní
horké dny (>30°C)	0 dní
tropické noci (i>=20°C)	0 dní

Podrobnější informace mohu sdělit na e-mailu: kaplanm2@seznam.cz, popř. při osobní návštěvě u mě doma. Od 1. 2. 2015 běží počasí na těchto nových stránkách www.pocasirajec.cz www.facebook.com/PocasiRajec www.in-pocasi.cz <http://www.wunderground.com> IKRLOVHR18

POZVÁNKY A INFORMACE

ČČK VRBICE VÁS SRDEČNĚ ZVE NA VÁNOČNÍ VÝSTAVU A ČAJOVÝ PORCELÁN

VÝSTAVA BUDE OTEVŘENA

V PÁTEK	2. 12. 2016	OD 13 HODIN DO 17 HODIN
V SOBOTU	3. 12. 2016	OD 13 HODIN DO 17 HODIN
V NEDĚLI	4. 12. 2016	OD 13 HODIN DO 17 HODIN

SÁL OBECNÍHO DOMU VE VRBICI
V SOBOTU A V NEDĚLI UKÁZKA ZDOBENÍ PERNÍČKŮ

ADVENT V NAŠEM OKOLÍ...

9. 12.

Vypouštění balónků s přáním k Ježíškovi

pod homolskými schody, 15.15 hod.

Již 3. ročník oblíbené akce s pokusem o rekord! Všichni jsou zváni! Tužku s sebou.

11. 12.

Adventní koncert na Homoli

kostel Panny Marie Bolestné

Přijďte se zaposlouchat do známé a oblíbené 5pm jazz band!

14. 12.

Adventní koncert ve Skořenicích

kostel svatě Máří Magdalény ve Skořenicích, 17.00 hod.

Přijďte si poslechnout andělský příběh

v podání žáků i dospěláků místní školy,

možná budete mít chuť zazpívat si známé koledy...

21.12.

Vánoční besídka ZŠ Skořenice

sál obecní hospody, 17.00 hod.

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

Již tradičně v našich obcích budeme moci **7. 1. 2017** přivítat Tři krále a podílet se tak na Tříkrálové sbírce určené na pomoc potřebným.

Předem děkujeme všem, kteří s radostí přijmou tyto posly a jejich požehnání pro celé rodiny a domy.

Využití a vyčíslení sbírky bude zveřejněno v dalším čísle Brodíku.

Farní charita Rychnov nad Kněžnou

Město Kostelec nad Orlicí,
Odbor sociálních věcí
pořádá ve SK Rabštejn Kostelec nad Orlicí

VÁNOČNÍ JARMARK

**Dne 14. prosince 2016
od 10,00 - 17,00 hodin**

**K prohlídce i nákupu originálních
dárečků Vás srdečně zve:**

*Domovinka - Centrum denních služeb
Kostelec nad Orlicí,
Ústav sociální péče pro mládež Kvasiny,
Ústav sociální péče pro mládež Domečky RK,
Mateřské centrum Cvrček z. s., Kostelec nad Orlicí,
Domov důchodců Albechtice nad Orlicí,
Geriatrické centrum Týniště nad Orlicí,
CEMA Žamberk, z. ú.,
o. p. s. Šťastný domov Líšnice,
Centrum Orion, z. s. Dlouhá Ves,
Centrum pro dětský sluch TAMTAM, o. p. s.*

Orlické muzeum v Chocni
ve spolupráci s J. Jaškovou
pořádají vánoční výstavu

Panenky našich prababiček

Zahájíme vernisáží J. Jaškové
Povídání o panenkách
v sobotu 3. 12. 2016 v 15 hodin

Výstava potrvá do neděle 8. 1. 2017
Otevřeno denně 9:00 - 12:00 a 14:00 - 17:00 hod
24. 12.-1. 1. 2017 omezená otevírací doba

BETLÉMSKÉ SVĚTLO

Betlémské světlo je plamínek, který putuje napříč Evropou. Světýlko zažehnuté v místě narození Ježíše Krista – Betlémě – k nám do ČR letos dorazí již popětadvacáté. Myšlenka šíření předvánočního pokoje a míru vznikla v Rakousku, odkud se rozšířila do pětadvaceti zemí světa. Tak byla založena novodobá vánoční tradice. Úplně poprvé plamínek přicestoval v roce 1986 letadlem do Lince, kde se stal součástí vánoční sbírky rakouského rozhlasu a televize na pomoc znevýhodněným dětem. K nám se Betlémské světlo dostalo po pádu čtyřicetileté komunistické vlády a v rukou skautů a skautek poprvé putovalo v prosinci 1989 až pod sochu sv. Václava v Praze.

Betlémské světlo k nám tradičně poputuje z Vídně, kde ho rakouští skauti a skautky předají skautským delegacím z celé Evropy. Za Česko tradičně přeberou plamínek skauti a skautky z Brna.

SLAVNOSTNÍ PŘEDÁNÍ

Slavnostní předání Betlémského světla proběhne v pražské katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha. Plamen od skautů a skautek symbolicky převezme arcibiskup Dominik Duka, starosta Junáka Josef Výprachtický a další významné osobnosti. Během předání zazpívá skautský sbor Cantuta.

Betlémské světlo pomáhají skautům rozvážet České dráhy. Mediálním partnerem je Český rozhlas.

KAM PRO SVĚTLO?

Následně se pak začne světlo rozvážet do všech koutů republiky. Vyzvednout si ho může každý: skauti a skautky totiž světlo nerozvážejí jen vlakem, ale umísťují ho i do různých institucí, jako jsou knihovny, na vánoční trhy, na náměstí měst a do kostelů.

Dana Navrátilová

**Těšit se můžeme i u nás
v hasičské klubovně Přestavlký.
Přijďte si s lucerničkou pro Betlémské světlo
dne 23. 12. 2016 od 17 do 22 hod.
Můžeme posedět a popovídat se sousedy
a spojit tak příjemné s prospěšným.**

ROZSVĚCENÍ VÁNOČNÍCH STROMŮ

ROZSVĚCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU V RÁJCI

Rozsvícení stromečku v Rájci proběhlo již tradičně v sobotu před první adventní nedělí, letos tedy 26. listopadu. Za zvuku vánočních koled jsme večer zahájili dnes již také tradičním mini jarmarkem. Vedle osvědčených jedlých dobrot jako nakládaného hermelínu, nejrůznějších domácích sirupů a likérů, domácích müsli nebo sušených bylinek bylo možné zakoupit převážně ručně vyráběné vánoční ozdoby a dekorace. Následovalo vystoupení místních dětí, které přednesly pár vět o podstatě adventu a zazpívaly pěknou vánoční písničku. Spolu s rozsvícením vánočního stromu se rozzářila i dětská očka a těšení se na Vánoce mohlo začít. Příjemný podvečer poté pokračoval v místní hospůdce, kde bylo připraveno drobné vánoční pohoštění.

Velké poděkování patří všem, kteří se podíleli na přípravě večera. Příspěvatelkám i příspěvatelům, kteří své volné chvíle věnovali přípravě výrobků na jarmark a přípravě občerstvení, vám všem ostatním, kteří jste přišli nakoupit a přispěli tak do fondu na akce pro děti, dětem za přípravu vystoupení, členům SDH za technickou pomoc a zázemí.

Přejeme Vám příjemné prožití adventního času a krásné a pohodové Vánoce!

Za rájecké ženy Jana Buriánová

ROZSVĚCENÍ VÁNOČNÍHO STROMEČKU V BOROVNICI

V neděli v odpoledních hodinách 27. 11. 2016 se sešli občané Borovnice u autobusové zastávky k rozsvícení vánočního stromečku už po jedenácté. Tichá hudba, prostřený stůl domácím cukrovím, teplý čaj a skotačení dětí vytvářely radostnou atmosféru předvánočního adventu. Ve čtyři hodiny odpoledne zahájila starostka obce celou akci a předala slovo dětem z Mateřské školky U Srdíčka a žákům Základní školy ze Lhot u Potštejna. Ti si pod vedením paní Lídy Štěpánkové a Ivety Apsolové připravili pásmo písniček a básniček a naladili vánoční atmosféru.

Slečna Soňa Rojková promluvila o krásné historii Vánoc a na její vlídná slova navázal páter Bc. Benedikt Rudolf Machalík z kostelecké farnosti. Ujal se také rozsvícení první svíce na adventním věnci. Tentokrát počasí přálo. Za tichého doprovodu zprostředkované vánoční hudby slavnost pomalu končila a lidé se rozcházeli do svých domovů. Na závěr zaznělo přání hezkých Vánoc, spokojenosti a mnoha pracovních a osobních úspěchů.

Poděkování patří především těm, kteří se podíleli na přípravě občerstvení. Bylo výborné.

Chtěla bych vyjádřit dík i všem lidem dobré vůle, kteří se večerní slavnosti zúčastnili. Děkuji Vám!

Soňa Rojková

TRADIČNÍ ROZSVÍCENÍ STROMEČKU V PŘESTAVLKÁCH

Z dění SDH Přestavlký

Jako každý rok, tak i tento jsme si pro své spoluobčany připravili krátké představení k příležitosti zahájení adventu, poslední listopadovou neděli. Letos jsme se pokusili o úryvek z pohádky Červená karkulka. Poté byl za pomoci pana Černého rozsvícen světylky ozdobený stromek na místní autobusové zastávce.

Pro všechny přítomné jsme nachystali v hasičské klubovně malé občerstvení s domácím punčem.

Všem, kdo se na nás přišel podívat, děkujeme za podporu této tradice. Každý rok nás vaše účast těší a tím nás žene k dalšímu originálnímu představení do dalších let.

Jménem přestavlkých hasičů bych našim spoluobčanům chtěla popřát krásné a šťastné Vánoce, plné lásky a klidu, dětem štedrého Ježíška a do nového roku jen to nejlepší.

Iveta Bečičková

Rozsvícení stromečku v Borovnici, Rájci a Přestavlkách

VÁNOČNÍ KONCERT NA HOMOLI

v kostele Panny Marie Bolestné

*11. prosince
od 17.00 hodin*

*V kouzelné adventní atmosféře zahraje kapela
5pm jazz band*

Nad akcí převzal záštitu senátor JUDr. Miroslav Antl

REGION
BRODEC
VÝVOJ A ROZVOJ REGIONU

www.brodec.cz
vstupné dobrovolné

ANTL
FOND MIROSLAVA ANTLA
PRO ROZVOJ REGIONU

Vydává Obec Borovnice v nákladu 200 ks.

Registrováno u MK ČR pod č.j. E 21940. Uzávěrka příštího čísla: 28. 12. 2016.

Redakční rada neodpovídá za stylizaci příspěvků a tiskové chyby.

Vytiskla tiskárna AG TYP Kostelec nad Orlicí.